Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Hansen, Hans Chr. Pt.; af P. H.
Titel | Title:	Dybbølskandserne : Digtcyklus
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Kr. Vissings Boghandel, 1864
Fysiske størrelse | Physical extent:	31 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Dybbølskandserne.

Digtcyklus

af

P. H.

Sælges til Fordel for de Faldnes Efterladte.

Kjøbenhavn.

Kr. Vissings Boghandel.

1864.

53.-296.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 05929 5

+REX

Dybbølskandserne.

Digtcyklus

af

P. H.

Sælges til Fordel for de Faldnes Efterladte.

Kjøbenhavn.

Kr. Vissings Boghandel.

1864.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Sagnet beretter: Vandalernes Tog
Styrtede frem lig de fraadende Vande,
Brændende Byer og hærgende Lande,
Billeder styrted i Grus, hvor de drog.
Rasende fnyste de fremmede Skarer,
Ene de fulgte som Lov deres Had,
Retten i Spydenes Spidse kun sad —
Saadan var Oldtids Barbarer.

Slægter holdt Dom, og Historiens Bog
Nævner med Afsky de vilde Bedrifter,
Tiderne bøded de gabende Rifter,
Sletted hvert Spor af Vandalernes Tog.
Snart som en Mythe det vilde forsvinde,
Sænket i Tidernes rullende Flod —
Nu har en Udaad, der raaber om Blod
Atter dog bragt det i Minde.

Greben af Hovmods forvildende Rus
Atter Vandalernes Flokke sig nærme,
Hærgende Lande som Græshoppesværme,
Styrtende Billeder atter i Grus.
Rasende fnyse de fremmede Skarer,
Haane den Svageres Minder og Sprog,
Magten er Ret for det plyndrende Tog —
Saadan er Nutids Barbarer.

Nutids Barbarer? hvorfra drog de frem?
Komme de hid fra det yderste Thule?
Er i Mongolernes Land deres Hule?
Findes i Urskovens Nat deres Hjem?
Nei — om end Østen og Vesten og Norden
Leve med vildere Sæder og Skik,
Ikke fra dem dog i Nutiden gik
Løgnens Apostle om Jorden.

Tydskland har spyet dem ud af sit Gab,
Derfra de komme med Sværd og med Flammer,
Slæbende med sig de trælbundne Stammer,
Nødtvungne Bødler ved Frihedens Drab.
Hjemme de haanes og sparkes med Foden,
Ude er Slaven for Svøben ei ræd.
Længe de saaede Frækhedens Sæd
— Nu er dens Frugt bleven moden.

Hvad kan da dæmme den brusende Flod?
Hvor er der Hjælp eller Raad for den Svage?
— Kjæmpe han vil, uden Frygt, uden Klage,
Staae, til han træt segner om i sit Blod.
Skjøndt han staaer ene og svigtet af Alle,
Vender han Brystet mod Brændingens Magt,
Staaer som en trofast Soldat paa sin Vagt
Til han paa Valen maa falde.

Dybbøl.

Hvor Slesvigs Kyst — o dyre Ord,
Som Danmark angstfuld stønner,
Du gjemmer mange i din Jord
Af hendes bedste Sønner! —
Hvor Slesvigs Kyst sig høiner op
Med Bakker og med Tuer,
En Mølle fra den enes Top
Udover Sundet skuer.

Den skuer til en deilig Ø,
Som smiler fin og fager;
Men her blev lagt det første Frø
Til Klinten i vor Ager.
Her nærede Danmark ved sin Barm
Den fæle Midgardsslange,
Som knuger nu omkring dets Arm
Sin Krop i Bugter lange.

Men rundt om Møllen i en Kreds,
Som for dens Mur at dække,
Med Volde og med Grave sees
En sikker Skandserække.
Ud titter gjennem Skydeskaar
Kanoners mørke Rader,
Og foran Skandsevolden staaer
Et Hegn af Pallisader.

Bag denne Skandserækkes Rand
Et Ly har søgt den Svage,
— Den sidste Plet af Slesvigs Land,
Som end han har tilbage.
Her vil han sælge Skridt for Skridt
Den Jord, som end han eier,
Den lille Plet, hvor endnu frit
Hans gamle Fane vaier.

Der graves Dag, der graves Nat
For Skandserne at bøde,
Ei seer man Armen synke mat
Af Træthed og af Møde.
Soldaten staaer i Vintrens Frost
I Nattetimer lange,
Og korter sig sin tunge Post
Med Hjemmets kjendte Sange.

Paa Post.

Nu Natten skjuler med sorten Flor
Den snedækte Jord,
Langsomt Timerne svinde.
Med Blikket skarpt gjennem Mulmet sendt
Jeg lytter, mens hver en Nerve er spændt,
At spore den listende Fjende.

Jeg husker en Aften ved Sundets Bred,
Da Solen gik ned,
Det lued som Blod i Vester.
Paa Træet rørte sig ei et Blad,
Med Hovedet skjult under Vingen sad
De smaa befjedrede Gjæster.

Da brød du i hellig Begeistring ud,
Min deilige Brud:
„Se Skoven og Sletten og Havet!
Hvo gav ei gjerne sit Hjerteblod,
At skjærme den Plet, hvor vor Vugge stod,
Med slig en Skjønhed begavet!"

Da gav jeg et Løfte i samme Stund
Med Haand og med Mund:
„Se, blodrød Himmelen gløder!
Men samme Farve skal Jorden faae,
Før Fjendehaand skal vor Skjønhed naae,
Og selv med Glæde jeg bløder!"

Nu staaer jeg paa Post, det er taaget og koldt,
Men mit Løfte jeg holdt,
Mit Liv det giver jeg gjerne.
Er her min Vei og min Vandring endt,
Min sidste Tanke til dig er sendt,
Min elskede Brud i det Fjerne.

Angreb.

Men Fjenden ei hviler, og hurtig han krandser
Broagers Høider med vældige Skandser.
Knusende Bomber og fyldte Granater
Slynger han ned paa de danske Soldater,
Skriver til Hjemmet: Send fleer, send fleer!
Dansken endnu paa sin Post jeg seer.

Dræbende Bud gjennem Luften sig svinge,
Nærmere rykke de fjendtlige Ringe,
Rastløs der graves af tusinde Hænder,
Tættere Slangen sit Bytte omspænder,
Kryber paa Bugen, sikker og snild,
Udspyer af Gabet fortærende Ild.

Nær ved sit Maal alt sig tænker vor Fjende,
Seiren ham synes nu sikker at vinde.
Useet han ordner til Slag sine Skarer;
Frem de i Natten mod Skandserne farer.
Jublende Hurra'er sende de brat
Gjennem den hellige Paaskenat.

Jublen forstummer — hans Haab bliver skuffet,
Dansken han vaagen paa Posten har truffet.
Hurra'et blandes med Rædselens Toner,
Saaredes Skrigen og Drøn af Kanoner.
Maanen belyser den natlige Kamp
Gjennem Kanonernes hvide Damp.

Mørk som en Ridder i kulsorte Pandser
Stævner „Rolf Krake" til Kampen og standser.
Ret som sin Navne den ændser ei Flammer,
Vælger sin Skive og skyder og rammer.
Rækkerne spredes som Avner for Vind,
Hvor den sit sikkre Skud sender ind.

Solen gaaer frem af de østlige Vover,
Endnu dog tordne de stærke Kartover.
Høit imod Sky sender Slaget sit Bulder,
Kampgudens Vogn over Valpladsen ruller.
Stævnet er haardt: der er Mange mod Faa,
Dyrt maa der offres for Seiren at naae.

— Nu er den vunden og Kampen har Ende,
Fjenden med Skamme tilbage maa vende.
Lidet ham gavned hans mylrende Flokke,
Dansken han kunde fra Pletten ei rokke,
Skriver til Hjemmet: Send fleer, send fleer,
Dansken endnu paa sin Post jeg seer.

Foraar.

Vintrens bittre Kulde
Veg for Vaarens Magt,
Vaagnet er af Mulde
Blomsterskarens Pragt.
Med et Bud om Sommer,
Syngende og fro,
Liden Trækfugl kommer
Til sin vante Bo.

„Hurtig bar min Vinge
Mig fra Sydens Land.
Hilsen skal jeg bringe
Til den danske Mand.
Rygtet fløi saa vide,
Meldte stolte Ord
Om den Kamp, I stride
For Jer Fædrejord."

Solens milde Varme
Er en Læge god
For de matte Arme,
For den trætte Fod.
Atter ruller Blodet
Gjennem Aaren frit,
Atter strækker Modet
Sine Vinger vidt.

Men Naturens milde
Fred og Harmoni
Tæmmer ei de vilde
Kræfters Raseri.
Mens et Vink af hende
Klæder Mark og Eng,
Kampens Rædsler skjænde
Hendes Brudeseng.

Mennesket forøder
Ved sin vilde Kiv
Hvad Naturen føder
Til et herligt Liv.
Mens fra hendes Læber
Livets Budskab lød,
Han kun efterstræber
Undergang og Død.

Dog hun rolig vandrer
Ad sin vante Vei,
Hendes Gang forandrer
Han et Fodsbred ei.
Sæden groer i Furen,
Blomsten sætter Frø:
Evig er Naturen,
Mennesket maa døe.

Som det vorder Sommer
Efter Vintertid,
Fredens Dage kommer
Efter Kamp og Strid.
Men om det er Dødens
Eller Livets Fred,
Ingen nu, i Nødens
Tunge Time, veed.

Bombardement.

Stedse meer sig Fjenden nærmer,
Vælter sine Masser frem.
Jord og Vold ei meer beskjærmer,
Haard er Kampen En mod Fem.
Fod for Fod tilbageviger
Kjæmpende den danske Hær,
Fod for Fod sig Fjenden sniger
Skandsen meer og mere nær.

Fra de stærke Batterier,
Han paa Høiderne har sat,
Aldrig Kanonaden tier,
Ei ved Dag og ei ved Nat.
Braget af den stærke Skyden
Standser intet Øieblik,
Jorden bæver under Lyden
Af den rungende Musik.

Intet Læ og ingen Hvile
Bag de sønderskudte Hegn,
Intet Værn mod Dødens Pile
I den tætte Kugleregn.
Uforsagt og ufortrøden
Staaer dog end den danske Mand;
Blik mod Blik med selve Døden
Dog endnu han holder Stand.

Mangen Helt paa Valen ligger,
Som staaer aldrig op igjen.
Fjenden sender tryg og sikker
Døden til de tappre Mænd.
Dog, ei blot mod Mænd han vender
Sine Stykkers sikkre Skud,
Nei, mod Børn og Kvinder sender
Kjækt han sine Kugler ud.

Høit det brænder hvor han rammer,
Nattehimlen farves rød,
Sønderborg gaaer op i Flammer,
Trindt er Graad og Skrig og Nød.
Herligt Ry tilvisse vinder
Her den tydske Dobbeltørn,
Hvor den kjæmper imod Kvinder
Og mod værgeløse Børn.

Skjøndt den Plet, som her Du sætter,
Tydskland! paa din Æres Skjold,
Fast ei sees for andre Pletter,
Du har sat ved Rov og Vold,
Skal dog gjennem Slægter true
Flammen fra det brændte Hjem,
Mane med sin røde Lue
Hævnens vrede Aander frem.

Sang i den fjendtlige Leir.

Vi droge herop til Heltefærd
Med Faner og klingende Spil,
En broget Skare, en herlig Hær,
Og hjemme er flere til.
Ja, Seiren den er os sikker nok,
Thi Dansken er kun en lille Flok.

Vi øvede mangen en herlig Daad
I Landet, hvor vi drog frem.
Er Skaren ogsaa lidt kry og kaad,
Husk paa, vi er ei i vort Hjem.
Der tugter os tidt Corporalens Stok,
Men her er Seiren os sikker nok.

Ja, Lykken har været os god og huld,
Den døde Løve vi vog;
Vor Fod har sparket dens Krop omkuld
Og flænget dens arme Skrog;
Til Støv vi knuste den faste Blok,
Thi her var Seiren os sikker nok.

Her har vi nu ligget i Maaneder to,
Og ligge her gjerne i Aar,
Thi Landet er godt til at slaae sig til Ro,
— Tilsidst vi vel Skandserne faaer.
Ja, Seiren den er os sikker nok,
Thi Dansken er kun en lille Flok.

Kan ikke vi drive ham ud af hans Ly,
Fordi han er trodsig og vild,
Saa kan vi dog brænde den aabne By
Og hagle ham over med Ild.
Naar saa vi har trættet hans lille Flok,
Saa bliver Seiren os sikker nok.

De Danskes Sang i Skandserne.

Langsomt monne Tiden gaae,
Timerne er lange,
Vi er svage, vi er faa,
Fjenderne er mange.
Intetsteds er Skjærm og Skjold,
Skandsen ligger aaben,
Resten af den faste Vold
Staaer med knuste Vaaben.

Mangen trofast Kammerat
Maatte os forlade,
Mangen hæderlig Soldat
Gik til Ryes Brigade,
Mangen Kind, som før var rød,
Dødens Bleghed dækker,
Men en rask Soldaterdød
Ingen Helt forskrækker.

Dyrebare Fædreland!
Du vort Offer tage!
Du os Livet gav, Du kan
Tage det tilbage.
Maatte der kun af vort Blod,
Udgydt for Din Ære,
Voxe op en Fremtid god
For vor Moder kjære!

Storm.

Hvor før en sikker Skandsevold sig høined
Er nu en Dynge sammenkastet Jord.
Hvor spidse Pallisader før man øined
Man finder nu kun brændte Bjælkers Spor.
Men hvor man før, for Skandsen at forsvare,
En lille Skare tro paa Posten saa,
Der finder man endnu den samme Skare,
Skjøndt der er Færre, hvor der før var Faa.

Ja, der er Færre — mangen Kind er blegnet,
Og mangen trofast Kjæmpe fandt sin Død.
I Uger alt har nu med Ild det regnet,
I Uger Skytsets hule Torden lød.
Men aldrig saae man dog saa tæt dem falde,
De tunge Masser, Dødens Sendebud,
Som denne Nat, den værste af dem alle,
Og Jorden bæver ved de stærke Skud.

Ei Larmen Ende har, da Natten viger,
Den tier ei, den voxer kun i Magt.
Og høiere paa Himlen Solen stiger,
Endnu har ei det vilde Brag sig lagt.
Ei nogensinde før har Verden skuet
En saadan Morgen efter slig en Nat:
Det er som Himlen stod i Brand og lued,
Det er som Jorden skulde splittes brat.

Men nu — hvad nu? — Med Et hver Lyd forstummer,
Hvad varsler denne Stilhed?
Det er som denne Taushed rummer
En større Rædsel fast end Larmens Vildhed.
Dog hør — et Raab, et rungende, som lyder,
Den dybe Stilhed bryder,
Og hist — —
Til Vaaben, alle Mand! Se, Fjenden stormer!
Hans Masser mylre frem mod Skandsens Vold.
Staa fast! — om ogsaa kun en lille Stund!
Vi veed, vi maa for Overmagten vige,
Men Fjenden dyrt betale skal sin Seir.

Alt skues over Skandsens lave Rand
Hans stærke Masser, Hoved tæt ved Hoved.
De første Rækker bøde maae med Livet,
Men andre træde flux i deres Plads.

De styrte som en skummende Cascade
I Skandsen ned — her ingen Modstand nytter.
Fortvivlet værger sig den lille Flok,
Men knuses af de overlegne Masser.
Trindt høres Skyden, Alt er hyllet ind
Af Krudtets Damp — men over Dampen spreder
Den sorte Ørn i Luften sine Vinger
Og melder at de Mange slog de Faa.

Hist flamme høit mod Himlen røde Luer —
Det faste Blokhuus brænder. Sidste Gang
Opløfter rungende sin Røst Kanonen,
Hvis Stemme før gav Gjenlyd i Europa.
I Fjendens Haand er Skandsen Nummer to.

Den venstre Fløi er tabt. Endnu kun kjæmper
Med Dødens Heltemod den fjerde Skandse.
De tappre Mænd af andet Regiment
Ved egen Død vil frelse deres Brødre.
Med Blod maa Fjenden kjøbe hvert et Fjed.
Forbittret kjæmpes der paa begge Sider,
Bryst imod Bryst og Pande imod Pande;
Men nye Stormcolonner styrte ind,
Og snart er Helteskaren overmandet.

Den høire Flanke sender Kugler ind
I Fjendens tætte Rækker — Hjælp den venter,

Men Hjælpen kommer ei, og Fjendens Hær,
Der ei tør vende Front mod Skandsevolden,
I Stormskridt iler udenom og falder
I Ryggen paa den tappre Helteflok,
Som mandigt værged Skandsen Nummer syv.
Den kjæmpende maa trække sig tilbage,
Men sender sine Skud fra hvert et Hegn.

Med Hurraraab den ottende Brigade
Mod Fjenden stormer, tvinger ham til Flugt
Og driver ham med Bajonetten bort.
Men hvad er Tapperhed mod Overmagten?
Et Vink af Fjenden — og en talløs Skare
Sig fremad kaster som en Snelavine
Og river Alting med sig i sit Løb.

Nu ned ad Bjerget gaaer det — høit paa dets Top
Er af Fjenden der kjørt Batterier op.
Som en susende Storm, som en rivende Flod
Gaaer det nedad, nedad mod Bankens Fod.
Med det glødende Malm fra Kanonens Mund
Vil han spærre dem Vei til det smalle Sund.

Det lykkes ikke — han følger efter
Med nye Masser og friske Kræfter.
Men da man naaede Broens Skandse,
Da maatte Forfølgernes Skare standse,

Det var som maatte de samle Kræfter
Til det, som nu skulde følge efter.

Paany de samle de spredte Rækker —
Det gaaer mod Skandsen, som Broen dækker.
Man hører Kampen, man seer den neppe,
Den skjules af Krudtrøgens hvide Tæppe.
Man skimter Glimtet og hører Braget
Af Batteriernes Ild under Slaget.
Saaredes Jamren og Førernes Kalden
Blander sig sælsomt med Skytsets Knalden.

Her raste haardest den vilde Strid,
Men Skandsen offredes ei, forinden
Den overmandede Hær fik Tid
At lægge et Hav mellem sig og Fjenden.

Tilende Kampen er. I Tydskens Værge
Er nu den sidste Plet af Slesvigs Jord,
Og Kjæmpen, bastet af de kaade Dværge,
Sig vaander under deres Seierschor.
I Aftnens Mørke flamme Vagtblus røde,
De skinne paa den vilde Larm i Leiren,
Hvor Tydsklands Sønner plyndre vore Døde,
Imens de takke Himlens Gud for Seiren.

De Faldne.

Ære være de tappre Mænd,
Som blev troe til det Sidste.
Livet gav de for Danmark hen,
Gav det Bedste, de vidste.
Derfor evig i danske Sjæle
Leve skal deres Eftermæle.

Danmark hyller sit Hoved ind
Som en sørgende Kvinde,
Gjemmer dybt i et trofast Sind
Som en Skat deres Minde.
Dæmp dog Sorgen, o Moder kjære!
Stolt Du af slige Sønner være!

Ei Du skjærpe den Sorgens Pil,
At den dybere saarer!
Lad os skue Dit stolte Smil
Gjennem Dinenes Taarer.
Vis Alverden at Fryd og Smerte
Rummes kan i et Moderhjerte.

Folk og Konge ved Kisten staae,
Ens er Alle om Sorgen,
Ens for Store og ens for Smaa,
Ens i Hytten og Borgen.
Kongen vandrer ved Folkets Side,
Begge den samme Smerte lide.

Kisten sænkes i sorten Muld,
Støvet til Støv skal blive.
Men med Ærens flammende Guld
Mindet skal Gjenskin give.
Nævnes skal det med Sagas Stemme,
Sene Slægter skal Navnet gjemme.

Thi om Slægter paa Verdens Ø
Følges af Slægter siden,
Et jeg veed, som skal aldrig døe,
Som ei glemmes i Tiden,
Et, som lever i danske Sjæle:
Dybbølheltenes Eftermæle!

Sagnet beretter: Leonidas stod
Tro med sin Flok i Thermopylæs Passer,
Kjæmpende mandigt mod Persernes Masser,
Frelsende Frihedens Sag med sit Blod.
Skaren var liden og Fjenderne mange,
Ei han dog lytted til tvivlende Raad.
Derfor skal evig Leonidas' Daad
Hædres i Digternes Sange.

Findes dog ikkun i henfarne Old
Persiske Horder, som røver og raner?
Eier da Nutiden ingen Spartaner,
Ingen Leonidas, tapper og bold?
Jo, det skal vidnes og sandes af Alle:
Danmark har Børn af Spartanernes Slægt.
Dybbøl, som værgedes mandigt og kjækt,
Tør vi Thermopylæ kalde.

Venner, der hykle, og Frænder, der sveg,
Eie vi trindt i de mægtige Stater.
Døsigt som Romeren i sit Theater
Skue de paa Gladiatorens Leg.
Og naar han segner og Armene synke
Klappe de Bifald med Hændernes Par:
„Tappert han kjæmped, saa lille han var,
Høilig hans Skjæbne vi ynke."

Dog, det vil atter en Gang vorde Dag.
Skyerne, der paa vor Himmel sig leire,
Atter vil spredes og Lyset vil seire,
Lysets og Sandhedens hellige Sag.
Veien til Lykken kun gaaer gjennem Sorgen,
Natten bebuder at Dagen er nær.
Engang af Mulmet med straalende Skjær
Bryder Gjenfødelsens Morgen.

Fremtiden hviler i Gudernes Skjød.
Ei vi med Klynken vil opgive Haabet;
Sent eller tidligt fornemmes dog Raabet,
Høit skal det lyde fra Blodet, der flød.
Tungere Tider for Danmark kan komme,
Mørkere vorde den truende Sky:
Danmark dog atter sig reiser paany,
End er dets Time ei omme.

Ei maa du tvivle, mit Fædreneland!
Fast som en Mand skal Du Sorgerne bære.
Aldrig saa straalende lyste Din Ære,
Høre Du skal hvad jeg siger forsand:
Herlige Minder fra Fortidens Dage
Gjemmer Du trofast i Skrift og i Sang;
Kampen ved Dybbøl dog vorder engang,
Danmark! Din stolteste Sage!

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.